

SILESIA

TRAM NEWS

ISSN 2299-2790

Nakład: 6 000 egz.

AKTUALNOŚCI

Przywrócono ruch pod chorzowską estakadą
»» str. 2

SPACERY PO REGIONIE

To miejsce pokochał Julian Fałat
»» str. 6-7

ROZMAITOŚCI

Tramwajowy rekord świata
»» str. 8

„Banek” już na torach Metropolii

»» str. 3

Przywrócono ruch pod chorzowską estakadą

Po rocznej przerwie tramwaje i autobusy znów mogą przejeżdżać pod estakadą w Chorzowie. 9 czerwca 2026 roku wprowadzono konieczne zmiany w komunikacji miejskiej, które obejmują 10 linii autobusowych oraz 5 tramwajowych.

– Większość autobusów i tramwajów, które jeździły pod estakadą przed jej zamknięciem, wraca do obsługi przystanków w tym rejonie. Następne zmiany będą wprowadzane wraz z kolejnymi decyzjami dotyczącymi organizacji ruchu, m.in. przywróceniem ruchu na estakadzie – mówi Michał Wawrzaszek, rzecznik prasowy Zarządu Transportu Metropolitalnego.

Najważniejsze modyfikacje dotyczą tras i rozkładów jazdy 10 linii autobusowych: 190, 192, 632, 664, 830, 840, 840N, 998, M3 i T-9. Autobusy tych linii ponownie będą kursować pod estakadą i obsługiwać znajdujące się w tym rejonie przystanki.

Wprowadzenie zmian oznacza przywrócenie obsługi kilku przystanków: Chorzów Miasto PKP (01, 02), Chorzów Powstańców Szkoła (01), Chorzów Rynek (01), Chorzów Sobieskiego (01) i Chorzów Zjednoczenia (01). Ponadto uruchomione zostały 2 przystanki tymczasowe zlokalizowane przy ul. Katowickiej, natomiast zawieszono obsługę 11 przystanków.

– Zmiany, jakie wprowadzamy, nie dotyczą linii kursujących tylko po Chorzowie. Są to autobusy, które kursują m.in. do Katowic, Gliwic, Siemianowic Śląskich, Tarnowskich Gór i Bytomia. Oznacza to, że szczegółowe

Fot. metropoliaztm.pl

informacje, które opublikowaliśmy na naszych stronach, będą przydatne również pasażerom innych miast – zauważa Michał Wawrzaszek.

9 czerwca linie 17 i 20 wróciły pod estakadą i na swoje stałe trasy – to najważniejsze zmiany dotyczące komunikacji tramwajowej. Trasa tej pierwszej linii zaczyna się na pętli w Chebziu w Rudzie Śląskiej, a drugiej – w zajezdni na Zawodziu w Katowicach. W obydwu przypadkach tramwaje kończą kursy na Rynku w Chorzowie.

Pozostałe istotne zmiany w ruchu tramwajów dotyczą linii 2 i 7, na których wprowadzone zostały nowe rozkłady jazdy oraz linii 40, która została zawieszona.

Źródło: metropoliaztm.pl

Tramwajem na kąpielisko

Zarząd Transportu Metropolitalnego dostosowuje organizację komunikacji miejskiej do rozpoczynającego się okresu urlopowego. Od 27 czerwca do 31 sierpnia 2026 roku obowiązywać będą rozkłady jazdy ważne w okresie wakacji (nieszkolne/wakacyjne w dni robocze, soboty oraz niedziele i święta). Dzięki dodatkowym kursom łatwiej będzie się dostać m.in. do miejsc rekreacji i kąpielisk.

Wprowadzone zostaną zmiany w funkcjonowaniu komunikacji autobusowej:

- autobusy linii 164 i 264 zapewnią codzienny dojazd do Basenu Miejskiego MOSIR w Piekarach Śl.;
- autobusy linii 220 codziennie będą dojeżdżać do Zalewu Sosina w Jaworznie;
- autobusy linii 650 będą kursować ze zwiększoną częstotliwością, ułatwiając dojazd do Jeziora Czechowice w Gliwicach;

- autobusy linii 916 zapewnią codzienny dojazd na plażę miejską w Będzinie.

Ponadto do 30 sierpnia 2026 roku (w piątki, soboty i niedziele), autobusy linii 275 zapewnią dojazd do Stawu Starganiec w Katowicach.

Planując wakacyjne podróże komunikacją publiczną, warto sprawdzać aktualne komunikaty ZTM na stronie internetowej rj.transportgzm.pl lub skorzystać z bezpłatnej infolinii tel. 800 16 30 30.

red

SILESIA
TRAMNEWS

Wydawca:

Agencja Mediów Lokalnych mediaL
41-500 Chorzów, ul. Katowicka 107, tel. 32 2413 374

Redaktor naczelny: Waldemar Kosior

Druk:

POLSKA PRESS Sp. z o.o.

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada

„Banek” już na torach Metropolii

Spółka Tramwaje Śląskie S.A. oficjalnie zaprezentowała nowy tramwaj typu Twist 2017N-10, wyprodukowany przez Pojazdy Szynowe PESA Bydgoszcz S.A. 25 czerwca wagon wyjechał z zajezdni w Bytomiu Stroszku, aby rozpocząć pierwszy kurs na linii nr 19. Następnego dnia w trasę wyruszyły dwa kolejne tramwaje z nowej serii, mające obsługiwać linię nr 7.

– Tramwaje Śląskie inwestują w nowoczesny tabor, by stale zwiększać komfort podróżnych. „Banek”, który właśnie wyjechał na tory, jest tego najlepszym przykładem. To jeden z najnowocześniejszych modeli tramwajów, który ma za zadanie realizować naszą podstawową misję wyrażoną słowami: „bezpiecznie, punktualnie, do celu”. Każdego dnia z naszych usług korzysta ok. 150 tys. osób. Tylko w ubiegłym roku przewieźliśmy 58,2 mln pasażerów. Jeszcze w tym roku w 13 miastach Aglomeracji, zgodnie z planowanymi odbiorami, pojawi się co najmniej 25 nowych wagonów - mówi Krzysztof Mikuła, prezes spółki Tramwaje Śląskie S.A.

Nowy tramwaj jest pierwszym z 10 w ramach kontraktu podpisanego w lutym 2026 roku o wartości 138,9 mln złotych netto, z czego 93,5 mln złotych ma wynieść wsparcie z Krajowego Planu Odbudowy.

– Tramwaje Śląskie to dla PESA od zawsze bardzo ważny partner. W Katowicach, czy szerzej Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii byliśmy, jesteśmy i będziemy. Nasza współpraca od zawsze jest bardzo dobra. Ostatni jej przykład to właśnie Twist 2017N-10. Ten tramwaj, zaprojektowany z myślą o górnośląskiej metropolii, może zabrać 167 pasażerów, zapewniając im komfortową i bezpieczną podróż. Posiada m.in. klimatyzację, stacje ładowania USB, dostęp do Internetu poprzez Wi-Fi, platformę ułatwiającą

Zdjęcia: Tramwaje Śląskie S.A.

Prezentowany wagon typu 2017N-10 zastąpił symbolicznie najstarszy kursujący liniowo tramwaj w Polsce - 105N z 1975 roku.

wsiadanie i wysiadanie osobom niepełnosprawnym oraz nowoczesny system informacji pasażerskiej. To bardzo nowoczesny tramwaj, zaawansowany technicznie, przyjazny środowisku i spełniający wszystkie obowiązujące dzisiaj w transporcie publicznym normy - mówi Jakub Jasiński, wiceprezes ds. technicznych w PESA SA.

Tradycją w Spółce jest nadawanie imienia kolejnym tramwajom, czy też ich seriom. Te, które dotarły właśnie z Bydgoszczy, będą... „Bankami”.

– „Banek” to imię żurawia, który jest patronem naszej akcji społecznej: „Zapuć żurawia, wysiadaj bezpiecznie!”, promującej bezpieczne opuszczanie pojazdu, szczególnie na przystankach usytuowanych w jezdni - wyjaśnia Henryk Kolender, członek Zarządu spółki Tramwaje Śląskie S.A. „Banek” jest także podopiecznym spółki Tramwaje Śląskie S.A. w Śląskim Ogrodzie Zoologicznym.

red

Zmiany w składzie Zarządu spółki Tramwaje Śląskie S.A.

Decyzją Rady Nadzorczej spółki Tramwaje Śląskie S.A. z 9 czerwca 2026 roku wprowadzone zostały zmiany w składzie Zarządu spółki:

- z funkcji Prezesa Zarządu/Dyrektora Naczelnego odwołany został Bolesław Knapik,
- z funkcji Członka Zarządu/Dyrektora Infrastruktury i Rozwoju odwołany został Marcin Michalik.

Jednocześnie Rada Nadzorcza podjęła jednogłośnie uchwałę o delegowaniu Krzysztofa Mikuły, dotychczasowego Członka Rady Nadzorczej, na okres trzech miesięcy do czasowego wykonywania czynności Prezesa Zarządu.

Praca wre

Przebudowa torowiska tramwajowego w ul. 1 Maja i ul. Obrońców Westerplatte w Katowicach

Spółka Tramwaje Śląskie S.A. realizuje projekt pn.: „Modernizacja i rozwój infrastruktury tramwajowej w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii”. Projekt współfinansowany jest przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 r. W jego ramach realizowane jest zadanie pn. „Przebudowa torowiska tramwajowego w ul. 1 Maja i ul. Obrońców Westerplatte w Katowicach na odcinku od wiaduktu DK79 do Baterpolu”.

Zadanie inwestycyjne obejmuje m.in.:

- przebudowę dwutorowego torowiska tramwajowego na długości ok. 2600 mtp,
- przebudowę węzła rozjazdowego na wjeździe do zajezdni tramwajowej, długości ok. 220 mtp wraz z rozjazdami,
- zawężenie jezdni ul. Obrońców Westerplatte wraz z odtworzeniem nawierzchni,
- przebudowę kolidujących zjazdów,
- zabudowę rozjazdów ze sterowaniem stosowanym w spółce Tramwaje Śląskie S.A. wraz z włączeniem do systemu nadzoru Centralnej Dyspozytorni Technicznej,
- przebudowę chodników,
- przebudowę i budowę peronów przystankowych tramwajowych wraz z wymianą wiat przystankowych,
- przebudowę sieci trakcyjnej wraz z urządzeniami specjalnymi sieci trakcyjnej.

Zadanie realizowane jest w formule „wybuduj”. W wyniku procedury przetargowej wyłoniono Wykonawcę zadania: ZUE S.A. ul. Czapińskiego 3, 30-048 Kraków. Umowa z Wykonawcą została zawarta 27 kwietnia 2026 r.

Zdjęcia: Tramwaje Śląskie S.A.

Zgodnie z zapisami umowy całość przedmiotu umowy Wykonawca zrealizuje do dnia 27 sierpnia 2027 r., a kwota wynagrodzenia to 27 340 746,68 zł netto.

Wykonawca wprowadził tymczasową organizację ruchu tramwajowego, wykonał rozbiórkę torowiska oraz usunął kolidujące z inwestycją drzewa. Obecnie trwają prace w zakresie wykonania warstw konstrukcyjnych podtorza.

Adam Adamczyk
Główny Specjalista JRPC

Mamy motorniczych na medal

Dwanaście drużyn z całego kraju wystartowało w Ogólnopolskim Konkursie Motorniczych, który odbył się 26 i 27 czerwca na terenie zajezdni Franowo w Poznaniu. Zawodnicy zmierzyli się w sześciu konkurencjach inspirowanych wyzwaniami z codziennej pracy. Wyśmienicie spisała się reprezentacja Tramwajów Śląskich S.A., która w zaciętej rywalizacji zajęła drugie miejsce!

Zmagania rozpoczęły się od losowania numerów startowych i treningów na terenie zajezdni. W sobotę uczestnicy poznali przygotowane konkurencje, a po oficjalnym otwarciu, przystąpili do walki o tytuł najlepszej załogi. Sędziowie oceniali precyzję, refleks, koncentrację oraz współpracę. Motorniczowie musieli sprawdzić się w takich zadaniach jak... tramwajowe kręgle i bilard. Za pomocą pojemnika z wodą kontrolowano płynność jazdy, a za pomocą figury koziołka sprawdzano umiejętność prawidłowej oceny odległości obiektu od boku tramwaju. Liczyły się precyzja i stalowe nerwy. Tegoroczne zmagania wygrali motorniczowie z MZK Gorzów Wielkopolski,

którzy zdobyli łącznie 5000 punktów. Tuż za nimi uplasowali się zawodnicy Tramwajów Śląskich S.A. z dorobkiem 4300 punktów. Trzecie miejsce zajęła drużyna MPK Wrocław.

W poznańskich zawodach Tramwaje Śląskie S.A. reprezentowali Aleksandra Krztoń i Przemysław Piotrowski. Rolę trenerki pełniła Barbara Kriegel, instruktorka nauki jazdy, zaś opiekunem grupy był Sebastian Wiśniewski, kierownik Ośrodka Szkolenia Motorniczych.

– Walka była bardzo wyrównana, a emocje wielokrotnie sięgały zenitu. Marzyliśmy o podium i osiągnęliśmy to! Tym samym znacznie poprawiliśmy wynik z zeszłorocznych zawodów w Warszawie, wówczas zajęliśmy siódme miejsce – relacjonuje Sebastian Wiśniewski.

Stolica Wielkopolski była organizatorem tegorocznych zawodów, ponieważ w ubiegłym roku to poznańscy motorniczowie wygrali zawody. Zwycięstwo gorzowskich motorniczych oznacza, że w przyszłym roku mistrzostwa Polski odbędą się w Gorzowie.

wk

Stoją od lewej: Przemysław Piotrowski, Aleksandra Krztoń, Barbara Kriegel (trenerka), Sebastian Wiśniewski (kierownik drużyny)

Od lewej: Przemysław Piotrowski, Barbara Kriegel (trenerka), Aleksandra Krztoń

W ramach cyklu artykułów, który zatytułowaliśmy „Spacery po regionie”, zachęcamy do wspólnych wędrówek ścieżkami Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego. Są to wyprawy niezwykle - odwiedzimy interesujące miejsca i obiekty, które znajdują się blisko nas, po sąsiedzku albo nawet w naszym mieście, a dla wielu wciąż pozostają nieznanne.

To miejsce pokochał Julian Fałat

Willa Fałatówka

Bystra, niewielka wieś w Beskidzie Śląskim, położona nad potokiem Białka, słynie z czystego powietrza i pięknych krajobrazów. Nieprzypadkowo już w XIX wieku wybudowano tu pierwsze sanatorium. Z uroków miejscowości korzystają nie tylko kuracjusze - Bystra jest też świetną bazą wypadową dla górskich wędrówek m.in. na Klimczok, Skrzyczne, Magurkę Wilkowicką, Chatę na Groniu czy Szyndzielnię.

W XVI wieku nad Białką powstały dwie osady - Bystra Śląska na Śląsku Cieszyńskim oraz Bystra Krakowska, związana od początku z Żywiecczyną i Państwem Żywieckim. Po pierwszym rozbiore Polski, do końca I wojny światowej, obie miejscowości były częścią państwa austriackiego (Bystra Śląska wchodziła w skład Śląska Austriackiego, zaś Bystra Krakowska w skład Galicji). Po I wojnie światowej weszły one w skład odrodzonego państwa polskiego.

Połączenie Bystrej Śląskiej i Bystrej Krakowskiej w jedną miejscowość nastąpiło w 1956 roku. W drugiej połowie XIX wieku Bystra Śląska stała się znaną miejscowością wypoczynkową i uzdrowiskową. I właśnie dlatego nasz spacer po Bystrej rozpoczniemy od kompleksu sanatoryjnego, funkcjonującego obecnie jako Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii. Historia tego zakładu związana jest z wiedeńskim lekarzem - Ludwikiem Jekelsem, który w 1897 roku zakupił

budynek hotelowy, przekształcając go w pierwszy obiekt sanatoryjny. W 1912 roku, po śmierci żony, dr Jekels sprzedał lecznicę tzw. II Grupie Górników Polskich z Karwiny, którzy utworzyli tutaj Dom Zdrowia. Po I wojnie światowej obiekt został odkupiony przez krakowski Zarząd Okręgowy Kas Chorych, który w 1924 roku otworzył w Bystrej zakład leczniczy schorzeń układu oddechowego. W 1934 roku właścicielem lecznicy został warszawski Zakład Ubezpieczeń Społecznych, który utworzył sanatorium przeciwgruźlicze liczące wówczas 300 łóżek. W okresie międzywojennym ośrodek rozbudowano i jeszcze w 1936 roku rozpoczęto budowę pawilonu leczniczego, którą ukończono dopiero w 1948 roku. W 1950 roku sanatorium przejęte zostało przez Ministerstwo Zdrowia i funkcjonowało pod nazwą „Państwowe Sanatorium Przeciwgruźlicze w Bystrej Śląskiej”, a od 1975 roku jako „Specjalistyczny Zespół Chorób Płuc i Gruźlicy w Bystrej”. Obecna nazwa obowiązuje od 2012 roku. Kompleks historycznych budynków ośrodka usytuowany jest na terenie zabytkowego parku zdrojowego. W skład kompleksu wchodzi osiem budynków szpitalnych, a także fontanna, drewniana altana, tężnia solankowa, ścieżka wodna

Laweczka Juliana Fałata

Zabudowa Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii

Głaz pamiątkowy poświęcony dr. Marianowi Szarewskiemu

Rzeźba św. Jana Pawła II

z wykorzystaniem zasobów wód głębinowych i inhalatorium propolisowe. Na niewielkim wzniesieniu znajduje się kapliczka z figurą Matki Bożej. Natomiast nieopodal wejścia głównego usytuowany jest pomnik upamiętniający pobyt w tym miejscu (w latach 1931-1936) Ignacego Daszyńskiego. Warto zaznaczyć, że teren parku zdrojowego, jak i propolisowe inhalatorium są ogólnodostępne, nie tylko dla osób przebywających w sanatorium. Kolejnym punktem wędrowki po Bystrej jest Gminny Ośrodek Kultury „Promyk”, przed którym stoi ławeczka Juliana Fałata (1853-1929), malarza akwarelisty, dyrektora krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych, mieszkańca Bystrej od 1910 roku. Ławeczka autorstwa rzeźbiarza Sławomira Nicika odsłonięta została w 2017 roku w ramach projektu unijnego pt. „Usiądź z Fałatem na ławce!”. Nieco dalej znajduje się budynek Ludowego Klubu Sportowego „Klimczok”. Klub założony został w 1922 roku, szkoli obecnie zawodników w skokach narciarskich, kombinacji norweskiej i biegach narciarskich. „Klimczok” wychował aż pięciu olimpijczyków (jednym z nich jest Łukasz Kruczek). Po tej samej stronie ulicy mieści się Oddział Muzeum Historycznego w Bielsku-Białej, który działa w zabytkowej willi zwanej „Fałatówką”, wybudowanej w 1910 roku. Julian Fałat mieszkał tutaj aż do śmierci. Ekspozycja składa się z prac

malarskich olejnych i akwarelowych, dokumentów, pamiątek i fotografii związanych z życiem i działalnością artysty. Przestrzeń wystawowa uzupełniona jest meblami i sprzętami codziennego użytku. Dom otoczony jest zabytkowym ogrodem. Julian Fałat spoczął na miejscowym cmentarzu parafii Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, gdzie wystawiono artyście okazały grobowiec. Warto wspomnieć, że erygowana w 1981 roku parafia z kaplicą Miłosierdzia Bożego przy ul. Szczyrkowskiej prowadzona jest przez księży Salwatorianów. Po przeciwnej stronie willi Fałata, nad Białką, utworzono mini park zwany „Parkiem Juliana Fałata”. Ustawiono tu drewniane rzeźby, przedstawiające scenę z obrazu artysty pt. „Polowanie na niedźwiedzia”. Po wyjściu z parku można przejść przez jeden z mostków nad rzeką i przedostać się do dawnej Bystrej Krakowskiej. Na skrzyżowaniu ulic Ława i Klimczoka stoi obelisk z tablicami ku czci płk dr. med. Mariana Szarewskiego (1869-1956), właściciela uzdrowiska i zakładu klimatologicznego, działającego w tym miejscu w latach 1923-1939. Tuż za obeliskiem zlokalizowana jest strażnica (Ochotnicza Straż Pożarna w Bystrej), której historia sięga 1905 roku. Ciekawym elementem dekoracyjnym fasady budynku OSP jest mozaika wykonana w stylu weneckim, przedstawiająca św. Jana Pawła II.

Idąc dalej ulicą Klimczoka, minimy stary drewniany krzyż, a następnie dotrzemy do zabytkowego ceglanego budynku Szkoły Podstawowej nr 1 im. Synów Pułku, wybudowanego w latach 1907-1910. Przy szkole skręcamy w ulicę Kościelną, aby dojść do stojącego na wzniesieniu kościoła pw. Najświętszej Krwi Pana Jezusa Chrystusa. Świątynię wybudowano w latach 1977-1983 według projektu Stanisława Kwaśniewicza i Franciszka Klimka. Obiekt swoją architekturą nawiązuje do stylu namiotowego, wyróżnia się charakterystyczną wieżą dzwonnicy, ustawioną od strony prezbiterium. Wnętrze jest jednosalowe, całą szerokość prezbiterium zdobi witraż z przedstawieniem Ostatniej Wieczerzy. Ciekawostką są 18 głosowe organy, których szafa zawieszona jest pod sufitem, zaś stół gry znajduje się na chórze po przeciwnej stronie. Na placu przykościelnym znajduje się figura św. Jana Pawła II, wykonana w 40. rocznicę erygowania parafii przez kard. Karola Wojtyłę. Autorami rzeźby siedzącego papieża są bracia Robert i Leszek Kruczkowie z Bystrej. Ponadto na placu przy kościele usytuowano ołtarz polowy z figurą Matki Bożej oraz głaz z tablicą pamiątkową poświęconą ks. mjr. Rudolfowi Marszałkowi, oficerowi i kapelanowi Wojska Polskiego, pierwszemu rektorowi kaplicy w Bystrej.

Tekst i zdjęcia: Adam Lapski
Przewodnik turystyczny

Kościół pw. Najdroższej Krwi Pana Jezusa

Wnętrze prezbiterium kościoła pw. Najdroższej Krwi Pana Jezusa

Pomnik Ignacego Daszyńskiego

Szaleństwo kontrolowane

Tramwajowy rekord świata

Kiedy zadzwonił po raz pierwszy, początek rozmowy wywołał chaos w mojej głowie. Jaki rekord? Jakie przystanki? Myślałem, że ktoś mnie „wkręca”. Grzecznie poprosiłem o maila ze szczegółami. Przeszedł, szybciej niż się spodziewałem.

Dwa dni po rozmowie telefonicznej przeczytałem: „Szanowny Panie Robercie, dziękuję za krótką rozmowę telefoniczną. Tak jak wspominałem, 28 maja będziemy bili rekord świata polegający na przejechaniu wszystkich przystanków w sieci Tramwajów Śląskich w najkrótszym czasie. Przez „my” rozumiem siebie (mój trzyletni syn uwielbia tramwaje, co udzieliło się również mnie) oraz Rafała Pietrzaka, zaprzyjaźnionego wrocławskiego aktora. Przystanków naliczyłem łącznie 334, uwzględniając chwilowo zamkniętą linię do Milowic, która otworzy się w połowie miesiąca. Według naszych planów, zamierzamy rozpocząć podróż za kwadrans czwarta rano z gliwickiej zajezdni, a zakończyć o wpół do jedenastej wieczorem na przystanku Tworzeń Huta Katowice.”

Przekonanie kierownictwa Spółki do akceptacji szalonego pomysłu Pawła Klica nie było zadaniem trudnym. Wystarczy tylko przypomnieć, że w spółce Tramwaje Śląskie S.A. „zapuszczaliśmy żurawia”, „malowaliśmy tramwaj na legalu”, czy też puściliśmy na tory wagon z obrazkami autorstwa naszych najmłodszych pasażerów.

Inspiracją dla naszych śmiałości były oficjalnie bite od 1960 roku rekordy w jak najkrótszym pokonaniu wszystkich 272 stacji londyńskiego metra (Tube Challenge). Ten oficjalny z 2024 roku to 17 godzin, 48 minut i 46 sekund - należy do Brytyjczyków Robina Ottera i Thomasa Sheata.

Przy ustanawianiu rekordu tramwajowego obowiązywały zasady londyńskiego metra. Uczestnicy mogli korzystać wyłącznie z ogólnodostępnej sieci transportu publicznego (nie wolno im używać prywatnych samochodów ani taksówek), dozwolone było poruszanie się między przystankami, rowerem lub biegiem. Warunkiem podstawowym było pokonanie wszystkich przystanków w GZM obsługiwanych w danym dniu.

Wiść o próbie ustanowienia szalonego rekordu szybko obiegła media. Na bieżąco relacjonowały go TVP3 Katowice, Antyradio, Radio Zet, Radio Katowice i Radio eM. Informacja pojawiła się między innymi w Tele-essencie, dzięki czemu wydarzenie zyskało mocny odbiór ogólnopolski.

- W naszym planie przejazdu mieliśmy kilka bardzo krótkich przesiadek – mówi Paweł Klica.

- Szczęśliwie obyło się bez opóźnień, ale w paru przypadkach decydowały

Rafał Pietrzak i Paweł Klica odbyli niezwykłą podróż

sekundy. To sprawiało, że nie zawsze można było cieszyć się podróżą - wiedząc, że za 40 minut czeka nas pół kilometra sprintu lub, że od kolejnego tramwaju zależy powodzenie całego przedsięwzięcia.

- Co was najbardziej zaskoczyło? Jak zareagowały Wasze żony (partnerki) i osoby Wam najbliższe?

- Ilość pasażerów podróżujących linią 38 w Bytomiu i przyroda na linii do Kazimierza Górniczego. Co do reakcji, to mój trzyletni syn był zachwycony, że tata cały dzień może jeździć jego ulubionym środkiem transportu. Żona była trochę mniej zachwycona.

- Dlaczego pierwotnie liczbą przystanków było 330, a później okazało się, że jest ich więcej?

- Przygotowany przeze mnie plan przejazdu był bardzo rozbudowany: była w nim szczegółowa trasa podróży, opcje awaryjne na wypadek opóźnień, czasami ciekawostki dotyczące okolicy. W miejscu, w którym w Sosnowcu wsiadaliśmy na Metrorowery, żeby dotrzeć na Konstancję, tak bardzo skupiłem się na opisywaniu tego karkołomnego fragmentu wyprawy, że niechcący pominąłem w obliczeniach dwa przystanki jednokierunkowe na Dęblińskiej i Wspólnej. Oczywiście przejechaliśmy je w drodze na Rondo Ludwik, ale z 330 przystanków nagle zrobiły się 332 przystanki.

- Przejechaliście wszystkie przystanki, czyli możecie z pełną odpowiedzialnością za słowa powiedzieć, jak podróżuje się naszymi tramwajami.

- Sprawnie! Pomimo niezwykle napiętego harmonogramu wszystkie 33 przesiadki zaliczyliśmy bez problemu, a w dodatku często w komfortowych warunkach. Poza tym, niektóre linie pozwalają na „poznanie” regionu od podszewki - chociażby trasa przez Kaufhaus, wzdłuż Wrocławskiej w Bytomiu, czy przez Biskupice na Plac Sikorskiego.

- I na koniec... dlaczego to zrobiliście i czy już planujecie pobicie rekordu? Czy też dacie szansę innym?

- Fajnie zrobić coś, czego nikt wcześniej nie zrobił, nawet, jeżeli jest to tak abstrakcyjne jak przejechanie wszystkich przystanków w sieci TŚ. Nasz rekord z pewnością zostanie wkrótce pobity - po otwarciu estakady w Chorzowie będzie można skrócić podróż o dobrą godzinę. W czasie naszego rekordu niedostępny był przejazd przez Rondo i Rynek, co również pozwoli uzyskać lepszy czas. A po otwarciu linii z Szombierek do Mysłowic to już w ogóle!

PS

Tramwajowy rekord świata w GZM to 332 przystanki w 19 godzin i 8 minut. Relację z tego wydarzenia można zobaczyć w serwisie YouTube.

Robert Walczak

Przepisy ruchu drogowego

Zmiany w przepisach ruchu drogowego w 2026 roku

W 2026 roku weszły w życie istotne zmiany w przepisach ruchu drogowego. Nowelizacja obejmuje różne obszary – od przepisów dotyczących kierowców, przez regulacje dla rowerzystów i użytkowników hulajnóg, aż po testowanie pojazdów autonomicznych.

Nowe przepisy drogowe od 2026 r. obowiązują etapami. Część zmian weszła w życie 29 stycznia, kolejne 3 marca, następne 3 czerwca, a okres próbny dla nowych kierowców zacznie obowiązywać od 3 września 2026 r. Najważniejsze zmiany:

1. Od 29 stycznia 2026 r. obowiązuje pakiet surowszych kar za brawurą jazdę, nielegalne wyścigi, łamanie sądowych zakazów i skrajnie niebezpieczne zachowania na drodze.

Bezwzględna walka z nielegalnymi wyścigami

- Nowe przestępstwo drogowe: Do prawa wprowadzono oficjalną definicję nielegalnego wyścigu pojazdów mechanicznych. Sam udział w takim wyścigu na drodze publicznej stał się przestępstwem.
- Konfiskata pojazdu: Sąd zyskał obowiązek orzeczenia przypadku samochodu (lub wysokiej nawiązki finansowej, jeśli auto nie należy do sprawy) wobec kierowców biorących udział w nielegalnych wyścigach.
- Kary za utrudnianie ruchu: Za umyślne blokowanie lub utrudnianie ruchu w celu zorganizowania wyścigu wprowadzono surowe grzywny.

Ścisła kontrola i kary za złoty motoryzacyjny (tzw. spoty)

- Obowiązek zgłaszania: Organizacja spotkań motoryzacyjnych skupiających co najmniej 10 pojazdów wymaga teraz oficjalnego zgłoszenia i uzyskania zgody od władz gminy.
- Wysokie mandaty: Za organizację nielegalnego zlotu grozi kara grzywny nie niższa niż 2000 zł. Karom finansowym podlegają również osoby, które świadomie uczestniczą w takim wydarzeniu.

koniec taryfy ulgowej dla piratów drogowych

MSWiA

Ważne zmiany w przepisach drogowych

obowiązkowe kaski dla dzieci i młodzieży

Dożywotni zakaz prowadzenia pojazdów za łamanie wyroków sądowych

- Osoby, które wsiadają za kierownicę pomimo aktywnego, sądowego zakazu prowadzenia pojazdów, są automatycznie objęte obligatoryjnym, dożywotnim zakazem prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych.
- Zaostrzeniu uległy zasady wykonywania kar za to przestępstwo, eliminując możliwość unikania bezwzględnego pozbawienia wolności przez kierowców ignorujących wyroki sądów.

Nowelizacja przepisów o konfiskacie aut za alkohol

- Zmiany w art. 44d Kodeksu karnego zniosły dotychczasowy, skomplikowany system szacowania równowartości pojazdu.
- Jeżeli kierowca jechał po alkoholu (powyżej 1,5 promila), a samochód nie był jego wyłączną własnością (np. leasing, auto firmowe, współwłasność), sąd zamiast konfiskaty nakłada obligatoryjną nawiązkę na rzecz Skarbu Państwa w wysokości od 5 000 do nawet 500 000 złotych.

2. 3 marca 2026 roku weszła w życie druga duża fala nowelizacji przepisów Prawa o ruchu drogowym, która skupiła się na rozszerzeniu uprawnień dla młodych kierowców oraz zaostrzeniu kar za prędkość poza miastem.

Zatrzymanie prawa jazdy za prędkość poza obszarem zabudowanym

- Rozszerzenie przepisów „50+”: Policja zyskała uprawnienie do obligatoryjnego zatrzymania prawa jazdy na 3 miesiące za przekroczenie dopuszczalnej prędkości o więcej niż 50 km/h poza terenem zabudowanym.
- Gdzie obowiązuje przepis: Sankcja ta dotyczy wyłącznie dróg jednojezdniowych dwukierunkowych (przepis nie obejmuje autostrad i dróg ekspresowych o dwóch jezdniach).

Prawo jazdy kategorii B od 17. roku życia

- Jazda z opiekunem: Osoby, które ukończyły 17 lat, mogą uzyskać prawo jazdy kat. B, jednak do momentu osiągnięcia pełnoletności (lub przez minimum 6 miesięcy) mogą prowadzić samochód wyłącznie w obecności doświadczonego kierowcy siedzącego na miejscu pasażera.
- Wymagania wobec opiekuna: Musi to być osoba, która ma co najmniej 25 lat, posiada prawo jazdy kat. B od minimum 5 lat i nie ma nałożonego zakazu prowadzenia pojazdów.
- Dodatkowe restrykcje: Prawo jazdy 17-latką jest ważne tylko w Polsce. Młodym kierowcom zabroniono przewozu osób taksówką oraz zarobkowego transportu rzeczy (np. pracy jako kurier).

Nowe limity wiekowe dla hulajnóg elektrycznych i UTO

- Wzrost minimalnego wieku: Podniesiono granicę wieku uprawniającą do samodzielnego poruszania się hulajnogą elektryczną lub urządzeniem transportu osobistego (UTO) na drogach publicznych z 10 do 13 lat.
- Wyjątek w strefie zamieszkania: Dzieci poniżej 13. roku życia mogą korzystać z takich urządzeń wyłącznie w strefie zamieszkania i tylko pod bezpośrednią opieką osoby dorosłej.
- Wymagane uprawnienia: Osoby w wieku od 13 do 18 lat muszą posiadać kartę rowerową lub prawo jazdy dowolnej kategorii (np. AM, A1), aby legalnie poruszać się hulajnogą elektryczną po drogach publicznych.

Wyższa prędkość dla ciągników rolniczych

- Zmiana limitów: Podniesiono dopuszczalną prędkość, z jaką mogą poruszać się ciągniki rolnicze po polskich drogach, z 30 km/h do 40 km/h.

3. Od 3 czerwca 2026 roku weszły w życie dwie przełomowe i bardzo surowe zmiany w przepisach ruchu drogowego: wprowadzono bezwzględny obowiązek jazdy w kaskach ochronnych dla dzieci oraz zlikwidowano możliwość kasowania punktów karnych za najgroźniejsze wykroczenia drogowe.

Obowiązkowe kaski dla dzieci do 16. roku życia

Wprowadzono nakaz poruszania się w kaskach ochronnych dla wszystkich osób poniżej 16 lat.

Przepis ten dotyczy jazdy na:

- rowerach (w tym elektrycznych),
- hulajnogach elektrycznych,
- urządzeniach transportu osobistego (UTO) (np. segwaye, elektryczne deskorolki).

Przewożenie dzieci w fotelikach: Obowiązek ten dotyczy również maluchów do 7. roku życia przewożonych w fotelikach rowerowych. Kask nie jest wymagany, jeśli dziecko jedzie w specjalnej przyczepce rowerowej z pasami lub foteliku, którego konstrukcja i pasy uniemożliwiają jego bezpieczne założenie.

- Kara: Za brak kasku u dziecka policja nakłada na rodzica lub opiekuna mandat w wysokości 100 zł.

Koniec z kasowaniem punktów za ciężkie wykroczenia

Choć same kursy reedukacyjne w WORD nie zostały całkowicie zlikwidowane, zamknięto furtkę pozwalającą piratom drogowym na „czyszczenie” konta za najpoważniejsze przewinienia. Punkty karne będą bezwzględnie ciążyć na koncie przez rok i nie można ich zredukować na szkoleniu za następujące zachowania:

- Jazda pod wpływem alkoholu lub środków odurzających,
- Spowodowanie wypadku lub kolizji drogowej,
- Przekroczenie dopuszczalnej prędkości o więcej niż 30 km/h,
- Nieustąpienie pierwszeństwa pieszemu na przejściu lub przed nim,
- Niebezpieczne wyprzedzanie (np. na zakazie lub na pasach).

Nowe zasady badań lekarskich

Od 3 czerwca zaczęły obowiązywać także zmienione procedury i wytyczne dotyczące badań lekarskich dla kierowców oraz kandydatów na kierowców, uszczelniające system weryfikacji stanu zdrowia.

4. Od 3 września 2026 roku wchodzi w życie obowiązkowy okres próbny dla wszystkich nowych kierowców, którzy po raz pierwszy uzyskają prawo jazdy kategorii B.

Ta zmiana domyka pakiet reform związanych z wprowadzeniem możliwości jazdy od 17. roku życia. Nowe przepisy drastycznie zwiększają rygor wobec osób świeżo po zdaniu egzaminie.

Oto szczegółowy wykaz zasad obowiązujących od 3 września 2026 roku:

Czas trwania okresu próbnego

- Dla osób pełnoletnich: Okres próbny wynosi standardowo 2 lata od dnia odebrania dokumentu.
- Dla 17-latków: Okres próbny zostaje wydłużony i trwa do 3 lat, jednak nie dłużej niż do dnia ukończenia przez kierowcę 20. roku życia.

Dla kierowców objętych okresem próbnym limit punktów karnych zostaje drastycznie zmniejszony. Jeśli młody kierowca zbierze 12 lub więcej punktów karnych, nie traci od razu uprawnień, ale zostaje skierowany na obowiązkowe, praktyczne szkolenie z zakresu zagrożeń w ruchu drogowym w WORD. Dalsze łamanie przepisów skutkuje cofnięciem uprawnień.

Młodzi kierowcy w okresie próbnym muszą bezwzględnie przestrzegać specjalnych, niższych limitów prędkości, bez względu na znaki drogowe:

- do 50 km/h w obszarze zabudowanym (również w nocy),
- do 80 km/h poza obszarem zabudowanym,
- do 100 km/h na drogach ekspresowych i autostradach.

„Zielony listek” i zakazy zawodowe

- Oznaczenie pojazdu: Przez pierwsze 8 miesięcy okresu próbnego kierowca ma obowiązek poruszać się wyłącznie samochodem oznaczonym z przodu

i z tyłu okrągłą nalepką z symbolem zielonego liścia klonowego.

- Zakaz pracy zarobkowej.

Znajomość nowych przepisów ruchu drogowego to nie tylko obowiązek, ale przede wszystkim realne korzyści dla każdego kierowcy. Bycie kierowcą nie kończy się na zdaniu egzaminu na prawo jazdy, to dopiero początek. Świadomy uczestnik ruchu drogowego powinien aktualizować swoją wiedzę dotyczącą Przepisów Ruchu Drogowego, tak jak i odpowiedzialny za dziecko rodzic.

**Ośrodek Szkolenia Motorniczych
Instruktor Barbara Krieger**

Fot. siaska.policja.pl

Bezpieczne Metrorowery

Zgodnie z nowymi przepisami, wszystkie osoby do 16. roku życia muszą mieć na głowie kask podczas jazdy na rowerze. Informacje przypominające o tym obowiązku pojawiły się także na Metrorowerach.

Fot. metropoliazm.pl

Do dyspozycji mieszkańców jest obecnie 7069 rowerów na 945 stacjach w 40 gminach Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. Wszystkie żółte jednoślady to nowoczesne maszyny czwartej generacji z nadajnikami GPS, umożliwiające wypożyczenie i oddawanie na stacjach bez konieczności wpinania do stojaków. System pozwala na swobodne przemieszczanie się między gminami i pozostawienie roweru w innej miejscowości.

Warto pamiętać, że Rower Metropolitalny został zintegrowany z systemem Kolei Śląskich. Dzięki temu możliwość bezpłatnego korzystania z rowerów przez 60 minut dziennie będzie dostępna także dla pasażerów Kolei Śląskich i POLREGIO posiadających jeden z biletów dostępnych w taryfie MAX BILET.

Liczba miesiąca: 17

Na Księżyc i z powrotem...

Związek tramwajów poruszających się każdego dnia po torach naszej aglomeracji z Księżycem, nie jest związkiem, który zainteresowałby badaczy ziemskiego satelity w jakiś szczególny sposób. Ba, śmiemy twierdzić, że nigdy ich nie zainteresuje. Zainteresował... nas.

Spółka Tramwaje Śląskie S.A. świadczy usługi przewozowe na 29 liniach o numerach: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 23**, 24, 26, 27, 28*, 30*, 34, 36, 38, 41 i 46*.

W dni robocze, w godzinach szczytu, uruchamianych jest: 161 pociągów (186 wagonów), jeżdżących po 13 gminach: Bytom, Będzin, Chorzów, Czeladź, Dąbrowa Górnicza, Gliwice, Katowice, Mysłowice, Ruda Śląska, Siemianowice Śląskie, Sosnowiec, Świętochłowice, Zabrze.

W 2025 roku przewieźliśmy 58 milionów 200 tysięcy pasażerów. Wykonaliśmy 12 818 137 pociągokilometrów, co stanowiło 99,72 % zleconych zadań. Czy jest to dużo, czy mało? Jak zwykle wszystko zależy od punktu odniesienia. Jeśli weźmiemy pod uwagę, że średnia odległość Ziemi od Księżyca wynosi 384 400 kilometrów, to nasze tramwaje mogłyby „pojechać” na Księżyc „tam i z powrotem” prawie 17 razy! Do pełnych 17 zabrakłoby tylko... 132 937 kilometrów.

* kursuje tylko w dni robocze,

** kursuje tylko w dni wolne

(war)

TRAMWAJE ŚLĄSKIE S.A. ogłasza nabór kandydatów/kandydatek na kurs MOTORNICZEGO/MOTORNICZEJ TRAMWAJU

Czas trwania kursu – ok. 3 miesiące

Wymagania stawiane kandydatom/kandydatkom:

- ukończone 21 lat,
- wykształcenie minimum zawodowe.

Osobom, które ukończą kurs i uzyskają uprawnienia do kierowania tramwajem, gwarantujemy zatrudnienie w spółce Tramwaje Śląskie S.A.

Ramowy zakres obowiązków motorniczego/motorniczej:

- prowadzenie i obsługa tramwaju zgodnie z Prawem o Ruchu Drogowym oraz przepisami wewnętrznymi,
- realizowanie kursów zgodnie z rozkładem jazdy,
- pełnienie służby w ubiorze służbowym,
- kulturalna obsługa pasażerów.

Oferujemy:

- bezpłatny udział w szkoleniu na warunkach określonych w przepisach wewnętrznych spółki Tramwaje Śląskie S.A.,
- stabilne warunki zatrudnienia na podstawie umowy o pracę na pełny etat w firmie z ponad 125 letnią tradycją,
- wynagrodzenie oparte o wynagrodzenie zasadnicze (na początek 35,00 zł/godz. brutto) plus premie i dodatki wynikające z Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla pracowników spółki Tramwaje Śląskie S.A. w wysokości i na zasadach tam określonych,
- nagrody: uznaniowe, okolicznościowe, jubileuszowe,
- benefity:

- pakiet socjalny (wczasy pod gruszą, dofinansowanie wycieczki dla dzieci i młodzieży, paczki dla dzieci),
- bezpłatne przejazdy komunikacją miejską organizowaną przez ZTM,
- dofinansowanie składki na grupowe ubezpieczenie zdrowotne Opieka Medyczna lub dofinansowanie abonamentów sportowych.

Wymagane dokumenty:

- podanie o przyjęcie na kurs,
- CV,
- kopie dokumentów potwierdzających wykształcenie,
- oświadczenie o braku orzeczonego prawomocnym wyrokiem sądu zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych.

Dokumenty należy przesyłać na adres: kurs.motorniczny@tram-silesia.pl

Dodatkowych informacji udziela: Ośrodek Szkolenia Motorniczych – tel. 32 266 50 97.

Dział Kadr i Szkolenia – tel. 32 246 60 61 wew. 399.

Szczegóły na stronie: www.tram-silesia.pl

W tym roku planowane są przynajmniej trzy kursy na stanowisko motorniczego/motorniczej. Gwarantujemy po nich zatrudnienie dla 40-45 osób. Nabór jest ciągły. Szkolenie trwa około trzech miesięcy.

Spółka Tramwaje Śląskie S.A. zatrudni osobę na stanowisko:

MONTER SIECI ELEKTROTRAKCYJNYCH (K/M) – Katowice, Gliwice

KIEROWCA (K/M) – Katowice, Gliwice

Krzyżówka

Żona Jazona (anagram: Meade)	▼		▼	Śpiewała "Tyle wdzięku"	▼	Rozjemca w sporze	Port na Honsiu	▼	Zbrojny bunt	▼	Ankra budowlana				
Demon z "Fausta"	Przewiezie szafy		Rolnicze spodnie	Metropolia		Dawny robotnik rolny					Poręczenie na wekslu	Wybryk			
Przesadnie dokładny						Na głowie jelenia									
					Chory na cukrzycę										
Stolica Szwajcarii				Otacza lagunę		Strona medalu									
			Bardzo wolne tempo w muzyce					Kiwi lub papaja							
... rock, styl w muzyce	Prestiżowa grupa					Kłucie w boku				Ciężka, mozolna praca	Przyjęcie bez tańców				
			Antonio, były wł. piłkarz					Górną część tułowia							
Wyspana nim alejka	Opiekun, protektor		Głos diwy Smażone skórki melona			Postać kobieca z "Zemsty"						Luźne ubranie robocze			
								Kucharz okrętowy							
								Nazwa, określenie							
Czubek buta		Nieduża część szpitala									Plecionka na ścianie				
Wirówka w mleczarni															
Zbocze															
Marka zamków do drzwi								Gruba flanela bawełniana		Przepływa przez Lizbonę	Dawne lotnictwo				
				Promowe miasto w Szwecji		Wózka więźniów na Sybir	Słodki ziemniak								
							Ruchy ptasich skrzydeł								
Drugie dno								Tango Grechuty							
Dawny proszek								Asceta indyjski							
				Metal ze skandowców				Młoda owca							
Grat Wokulskiego	Kraj z Bamako		Niemожność chodzenia						Pozioma belka na maszynie	Ryba z rzek Azji		Natarcie, ofensywa			
			Trafność												
				Myśl przewodnia					Część spłacanego długu						
Iskra boża															
Polska wyspa						Kontra-banda									
				Pierwszy najtrudniejszy					Roślina włóknista						
Rowerowa taksówka z Azji							Rośnie na brzegach jezior; ajer								

Litery w kolorowych polach, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie.

Wśród czytelników, którzy nadesłają prawidłowe rozwiązania do 15 lipca 2026 r. na adres wydawcy, rozlosujemy nagrody rzeczowe. Z laureatem z poprzedniego numeru skontaktujemy się osobiście.

Adres redakcji: Agencja Mediów Lokalnych mediaL, ul. Katowicka 107, 41-500 Chorzów.

Rozwiązania można przysyłać pocztą elektroniczną na adres: biuro@agencjamedial.pl.

Uwaga: oprócz adresu nadawcy należy podać numer telefonu kontaktowego.